

İstanbul Modern'in yeni koleksiyon sergisinde 136 sanatçının 180 çalışması yer alıyor

“Geçmiş ve Gelecek”

İstanbul Modern, 20 Mart Çarşamba günü açılan **“Geçmiş ve Gelecek”** adlı yeni koleksiyon sergisiyle sanat müzelerinin geçmişle kurdukları tarihsel bağa ve geleceğin şekillenmesine yönelik üstlendikleri birikime ve sorumluluğa vurgu yapıyor.

Müzenin kalıcı koleksiyon katının yeni bir sergileme modeli ile düzenlenmesinin ardından ziyarete açılan sergide Türkiye’de üretilen modern ve çağdaş sanatın ilk günden bugüne geçirdiği dönüşüm zamandizinsel bir akışla sunuluyor.

İstanbul Modern, “Gözlem, Yorum, Çeşitlilik”, “Kesişen Zamanlar”, “Modern Deneyimler” ve “Yeni Yapıtlar, Yeni Ufuklar” başlıklı sergilerinden sonra bu kez **“Geçmiş ve Gelecek”** adlı sergisiyle, şu ana dek en kapsamlı sergilemeye ev sahipliği yapıyor.

136 sanatçının 180 çalışmasını bir araya getiren sergi, modern ve çağdaş sanatta zamanlararası etkileşimlere yer verirken, müzenin geçmiş ve gelecek arasında bir köprü ve bellek mekanı olması özelliğini sürdürmesini sağlıyor.

Daha önce sergilenmemiş 91 yeni yapıta ev sahipliği yapan **“Geçmiş ve Gelecek”**, aynı zamanda koleksiyona yeni katılan 22 sanatçıya da yer veriyor. Modern sanatın başlangıç evrelerinden güncel uygulamalara uzanan bir çeşitlilik içerisinde resim, heykel, fotoğraf, desen, enstalasyon, video gibi farklı ifade alanlarının en dikkat çekici örneklerini bir araya getiren sergi, yeni kurgusuyla izleyicilere sanat tarihimizi yeni bir gözle izleme imkanı sunuyor.

“Geçmiş ve Gelecek” sergisi, İstanbul Modern koleksiyonunun yanı sıra Dr. F. Nejat Eczacıbaşı Vakfı ve özel koleksiyonlardan alınan uzun süreli ödünçlerle gerçekleştiriliyor. Sergi ayrıca Danışma Kurulu’nun onayıyla kabul edilen bağışlara da yer veriyor.

Yeni sergilemede öne çıkan başlıklar:

- Açıldığı günden bugüne galeri mekanlarının koridor şeklindeki düzenlemeleriyle gerçekleştirilen koleksiyon sergileri, bu yeni düzenlemeyle yerini dönemlerin birbirleriyle etkileşime girdiği açık alanlara bırakıyor. Sanat tarihimizdeki birkaç on yıllık süreyi birbirine bağlayan bu küçük meydanlar sayesinde aynı zamanlarda üretimde bulunan farklı üslup ve yaklaşımdaki sanatçılar arasında ortak noktaları gözlemlene olanağı yaratılıyor.
- İstanbul Modern’in fotoğraf koleksiyonunda seçilen yapıtlar, ilk kez kalıcı koleksiyon katında sergilenmeye başlıyor. Bu yaklaşımla farklı ifade alanları arasında birbirini besleyen bir görsellik ve sanatçılar arasındaki etkileşim ön plana çıkarılmış oluyor.
- Sanat tarihimizde yer alan ama bugün adı unutulmuş sanatçıların çalışmaları güncel bir dille yeni kuşaklara tanıtılıyor.

- Galerilerde çalışmalara eşlik eden duvar metinleri ziyaretçilerin dönemler hakkında bilgi edinmesini sağlıyor.
- Sanat tarihsel referansların yanı sıra **“Geçmiş ve Gelecek”**, 1970’li yılların ikinci yarısından itibaren varlığını hissettirmeye başlayan çağdaş sanat hareketleri içinde önemli büyük sergi ve bienallerde yer almış çalışmalara odaklanıyor.
- Çağdaş olanın güncel ruhuna karşılık veren, görsel kültürün disiplinlerarası yapısından doğan, makro ve mikro güncel politikalarla hesaplaşan çalışmalar farklı kuşak ve üsluptaki sanatçıları yeni bir kavramsal çerçeveye oturtuyor.
- Sergi kapsamında, müze deneyimini zenginleştirmek amacıyla İletişim ve Teknoloji Sponsoru Turkcell’in katkılarıyla kısa videolar hazırlandı. Sanatçıların ve sanat uzmanlarının görüş ve yorumlarıyla, yapıtlar ve dönemlerine ilişkin ek bilgilere ziyaretçiler akıllı telefonlarını kullanarak ulaşabilecekler.
- Koleksiyona yeni katılan sanatçılar: **Rasim Aksan, Turan Aksoy, Tülay Tura Börteçene, Handan Börteçene, Orhan Cem Çetin, Canan Dağdelen, Ahmet Ertuğ, Ara Güler, Nilbar Güreş, Gül Ilgaz, Ali Kazma, Sıtkı Kösemen, Nuri Kuzucan, Burcu Perçin, Seçkin Pirim, Gülay Semercioğlu, Sabire Susuz, Aslı Torcu, Ebru Uygun.**
- **“Geçmiş ve Gelecek”** sergisinin en dikkat çekici yanı, güncel ve uluslararası bir yönelimle farklı coğrafyalardan sanatçıları bir araya getirmesi. Sergide, her yıl yenilenen ve genişleyen koleksiyonda yer alan güncel sanatın etkin uluslararası sanatçılarından **Tony Cragg, Richard Deacon, Richard Wentworth, Michael Raedecker, Ghada Amer, Jennifer Steinkamp, Monica Bonvicini, Pae White, Mark Bradford, Julian Opie, Thomas Ruff, Olafur Eliasson, Thomas Saraceno** ve **Sterling Ruby**’nin çağdaş Türk sanatıyla eşzamanlı üretilen çalışmaları da sergileniyor. Özellikle sergilemenin son yirmi yılında farklı coğrafyalardan sanatçılar, çalışmalarındaki ortak duyarlılıklar paralelinde bir araya geliyor.

Hayatın bir parçası olarak müze koleksiyonu

İstanbul Modern Şef Küratörü ve serginin küratörü Levent Çalikoğlu, İstanbul Modern’in koleksiyon sergilerinin “Türkiye’de görsel sanatlarda yaşanan dönüşümde bir dinamo görevi” gördüğünü vurguluyor: *“1800’lü yılların sonundan bugüne Türkiye sanat tarihinin başlangıç ve gelişim sürecini modern ve çağdaş sanat çalışmaları üzerinden kronolojik bir akışla sunan sergileme anlayışımız Türkiye’de ilk ve tek olma özelliğini hala koruyor. Geçmişin şimdiye taşındığı, sanat tarihsel mirasın nadir ve özel örneklerle tanıtıldığı, sanatçılar arasındaki etkileşimin dönemsal arayışlarla bir araya getirildiği güncel bir sergileme anlayışı sunduk. Özellikle de yaşayan sanatı müze olgusuyla buluşturarak sanatın hayatın bir parçası olduğunu ve onu kuşatan etkileşimlerle birlikte yürüdüğünü hatırlattık.”*

Levent Çalikoğlu, şu ana dek gerçekleştirilen sergilerle geçmişin bugüne akan sorunlarına yanıt bulmaya ve kamuoyunu bu sorunlar üzerine düşünmeye çağırdıklarını belirterek, *“Sanat müzeciliğinin çağdaş ve zengin doğasının, İstanbul ve Türkiye’nin global dünyada edinebilmesi için önemli ve etkin bir gereklilik olduğunu göstermeye çalıştık. Bu noktada artık hem bir sanat müzesi olarak sanatsal birikimimizin geleceğe taşınmasında üstlendiğimiz rolü vurgulamak hem de geleceğin şekillenmesinde geçmişin önemli bir bilgi kaynağı olduğunu hatırlatmak istiyoruz. Geleceğin potansiyel imkanlarının geçmişin olumlu-olumsuz verilerinden doğacağını iddia etmek bir kehanet olmasa gerek. Türkiye’deki görsel sanatların dünya ölçeğinde etkili olabilecek bir birikime sahip olduğuna, öteki modernlik araştırmaları için olduğu kadar geleceğin sanat dünyası için de yol gösterici olabileceğine inanıyoruz.*

Sanatçılarımızın dünya güncel sanat haritasındaki etkin ve yoğun katılımcılığı, vizyonumuzu geleceğe çevirmemizin de bir gereklilik olduğunu gösteriyor” diyor.

Koleksiyona yeni katılan çalışmalardan örnekler

Haluk Akakçe, çok parçalı *İsimsiz* başlıklı çalışmasında kendine özgü görsel diliyle hareketli ve sürekli devam eden bir değişimi ve dönüşümü irdeler. **Kutluğ Ataman**, *Peruk Takan Kadınlar* adlı videosunda 90’ların Türkiye’sinde bastırılmış kimliklerini gizlemek ve dönüştürmek için ortak bir araç olarak peruğu kullanan dört farklı kadını bir araya getirir. **Bedri Baykam**, 1987’de 1. Uluslararası İstanbul Bienali kapsamında, Mimar Sinan’ın tasarladığı Haseki Sultan Hamamı’nda gerçekleştirdiği mekân düzenlemesinin bir parçası olan *Ingres, Gerome, Burası Benim Hamamım* adlı çalışmasının sol tarafını Ingres’in Türk Banyosu, sağ tarafını ise Gérome’un Bursa’da Büyük Hamam resimlerinden uyarlar; kendi figürünü de resme gizlice katarak, yabancı ressamın oryantalist bakış açısına gönderme yapar

CANAN, Güneydoğu Anadolu’da, “hayallerinde bile kendi olmasına izin verilmeyen” bir kızı konu alan video masalı *İbretnüma*’da, kadın bedeninin toplumsal olarak karşılaştığı disiplin ve kontrol mekanizmaları ele alır. **Taner Ceylan**’ın, Kanuni Sultan Süleyman’ın eşi Hürrem Sultan’dan esinlenerek yaptığı *1553* adlı resim, Kanuni’nin, oğlu Şehzade Mustafa’yı öldürttüğü 1553 tarihine gönderme yapar. Resmin yüzeyine yayılan kan, iktidar, güç ve şiddet arasındaki gerilimli ilişkiyi anımsatır.

Ali Kazma, inşa etmek ve biçim vermek üzerine kurulu *Engellemeler* serisinden *Tahnitçi* adlı videoda Almanya’da av hayvanlarını doldurarak üretim yapan bir ustayı görüntüler. *Seramik Sanatçısı*’nda ise ünlü seramik sanatçısı Alev Ebüzziya’nın jestlerini kaydeder. **Nur Koçak**, Türkiye’nin ilk starı Cahide Sonku’nun kişisel yaşam öyküsünden yola çıkarak 1996-2003 tarihleri arasında yaptığı *Cahide’nin Öyküsü*’ndeki portrelerle, kadın imgesinin görsel kültürde tüketilebilir olmasına dikkat çeker. **Azade Köker**, *Sessizliğin Manzarası* adlı yapıtında üst üste gelmiş kurukafalardan oluşan, içine kapatıldığımız bir orman manzarasıyla gerçekte illüzyonu aynı anda görmeyi irdeler.

Şükran Moral, 1997 yılında Yüksekaldırım’daki bir genelevde gerçekleştirdiği *BORDELLO* adlı performans çalışmasında hem görsel sanatları hem de kadın bedenini teatral bir gösterinin malzemeleri haline getirirken, görsel sanatların tüketim kültüründen bağımsız kalamadığını irdeler. **Şener Özmen**, *Sanatçı Aslında Ne İster* başlıklı video çalışmasında merkezdeki sanat “mabetlerine” ulaşımın imkansızlığını ve sanatçının trajikomik uğraşısını dramatik bir dille eleştirir.

“Geçmiş ve Gelecek” sergisi için hazırlanan koleksiyon kataloğunda ilk kez bir konuk yazara yer veriliyor. **Hasan Bülent Kahraman**, *Bir GörSELLİĞİN Serüvenli Tarihine Notlar* başlıklı makalesinde Batılılaşmadan başlayarak Türkiye’deki görsel sanatların gelişim ve üretim dinamiğine odaklanıyor. Kahraman, kendi deyimiyle “kısmen ithal kısmen icat edilen bir görSELLİĞİN” iç yapısını anlamaya yönelik bir kılavuz metin sunuyor. Makale aynı zamanda sergi adının da vurguladığı gibi geçmiş fikrinin nasıl okunması ve yorumlanması gerektiğine dair önemli öneriler getiriyor.

Sergiye paralel etkinlikler

- **İstanbul Modern Mağaza**’da **“Geçmiş ve Gelecek”** sergisinin kapsamlı katalogu, poster ve kartpostalların yanı sıra sergi sanatçılarının çalışmalarından esinlenen çeşitli tasarım ürünleri yer alıyor.
- **İstanbul Modern Kütüphane**’de sergi sanatçılarına yönelik yayınlar ve kitaplar bulunuyor.
- **İstanbul Modern Eğitim Bölümü** **“Geçmiş ve Gelecek”** sürekli sergisine paralel olarak Müze Çantam başlıklı bir eğitim programı hazırladı.

MÜZE ÇANTAM

Geçmiş ve Gelecek sürekli sergisine paralel olarak düzenlenen **Müze Çantam** programı, çocukların sergi gezisi sırasında sanat yapıtlarını eğlenerek öğrenmelerine, sanatta yeni ifade olanakları ile tanışarak yaratıcılıklarını geliştirmelerine aracı olacak, onları keşfetmeye ve yaratıcı fikirler geliştirmeye teşvik edecek eğitim araçlarıyla dolu bir çantanın kullanılmasıyla gerçekleştiriliyor. Öğrenme deneyimlerinde, nesnelere birebir çalışma imkanı sunan müzelerin eşsiz olanaklarını erişilebilir kılmayı amaçlayan bu programda çocuklar deniyor, karşılaşıyor, araştırıyor, keşfediyor, tartışıyor ve örnekleri inceliyor. **Müze Çantam** başlıklı program, sanatın diğer disiplinlerle olan ilişkilerine, yaşamla kurduğu bağa ve yaratım süreçlerine odaklanıyor.

Program, İstanbul Modern'in sürekli sergi salonunda, yapıtların daha kolay anlaşılmasını sağlayan eğitim araçlarıyla dolu bir çantanın kullanılmasıyla gerçekleştiriliyor. Sergide yer alan sanat yapıtlarında kullanılan malzemelerin benzerleriyle, sanatçıların yaşamları hakkında bilgiler veren ipuçlarıyla, hayal gücünü geliştiren oyuncaklarıyla, sanat yapıtlarının yorumlanmasına aracı olan çalışma kâğıtları ve bovalarıyla **Müze Çantam**, öğrenciler için keşfederek öğrenmeye dayalı, eğlenceli bir sergi etkinliği sunuyor.

Müze Çantam, farklı yaş gruplarından çocuklara yönelik "Şekillerin Peşinde", "Resim mi Heykel mi?" ve "Müzedeki Desen Çalışmaları" başlıklı etkinliklerden oluşuyor. **Müze Çantam**, pazartesi günleri hariç hafta içi her gün ilkokul düzeyindeki okul grupları, hafta sonları ise 4-5, 6-7, 8-10 ve 11-13 olmak üzere dört farklı yaş grubundan çocuklar ve aileleri için düzenleniyor.

Rezervasyon ve ayrıntılı bilgi için 0212 334 73 41 numaralı telefonu arayabilir veya egitim@istanbulmodern.org adresine mail atabilirsiniz.